

Khi hoa đào, hoa mận chín nở cũng là lúc đón Tết Nguyên Đán của riêng mình.

Tết Ngõi Mông đúng vào đầu tháng Chập âm lịch (năm nay rơi vào ngày 4/1 dương lịch), trùng với Tết Nguyên đán của người Kinh một tháng.

Vào những ngày này, khéo các bạn làng ngõi Mông chuồn bùn ngày Tết rết chu đáo. Mọi người mì vỉa cát, đàn bà thì miết mài hoàn thiền đũi gỗ thêu, nút chéo trên bùn váy, áo mì đùi cho người lòn, trai con diễn Tết. Đàn ông từ tết bùt đi mua sắm đồ hay thết lòn thết gà để làm bữa cơm thịnh soạn cho gia đình. Trai con nô đùa bên nhau vui với cây đào, cây mận hay đánh cù chọi Tết đón.

Để chuồn bùn cho ngày Tết, ngoài thết lòn, thết gà, nhà nhà đều phơi có rỗng và bánh dày.

Rỗng làng đũi cát nứu tảo tròn Tết hàng tháng. Rỗng nứu xong đong vào chum lòn, chum bé, đũy lá chuối rỗng khô để để cúc mùi thơm.

Bánh dày làm từ gạo nếp nửng, gói lá chuối. Ngõi Mông quan niệm, bánh dày tròn tượng trưng cho một trăng và mặt trời - là nguồn gốc sinh ra con người và vạn vật trên đất đai. Bánh dày là thứ bánh đặc trưng của Tết Ngõi Mông, ta nhớ bánh chưng của người Kinh, người Tày, dùng để cúng tổ tiên và trại đất.

Trong ba ngày Tết, người Mông có tục dán giấy lên các công cụ lao động hàng ngày và dán lên bàn thờ nhau mít sỏi tri ân đã giúp con người lao động, sống xuất trong năm cũ. Sau đó, họ đón nhau chúc Tết, thề ng thề cรุ่n rỗng và bánh dày.

Tết của người Mông - Mộc Châu vẫn là dịp để trai con trong bản chia các trò chơi truyền thống như đánh tu lu (đánh cù), ném pao... và là ngày hội lòn đùi tết thay đổi ngày đón xuân dân tộc tết mèn xuôi mèn ngõi tết đây cùng ăn Tết chung vui.

Hoa màn nà báo hiểu mùa xuân đèn trên cao nguyên Mèc Châu (Sìn La).

Trên nhéng cành đào, cành màn tráic nhà.